

Nr. e160024431
Casenr. 16°0004947

Sporten, bewegen en spelen

Heel Ermelo beweegt! 2016-2020

Naam : mevrouw A.E. Boot-Maris
Afdeling : Ontwikkeling
Datum : 27 juni 2016

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Sport, bewegen en spelen in Ermelo.....	4
3. Trends en ontwikkelingen.....	5
4. Uitgangspunten – een integrale benadering	6
5. Doelstellingen	7
6. Thema's	8
6.1 Gezonde Leefstijl.....	8
6.2 Iedereen doet mee.....	9
6.3 Ouderen in beweging	10
6.4 Buiten bewegen	11
7. Organisatie en ondersteuning	12
8. Sportvisie 2011-2015 - Resultaten	13
9. Financiële paragraaf	14
Bijlage: Terugblik Sportvisie 2011-2015 en Uitvoeringsnota	15

1. Inleiding

Heel Ermelo beweegt! Onder deze noemer heeft het team buurtsportcoaches in Ermelo in april 2016 het startsignaal gegeven voor de uitvoering van het landelijke programma 'Sport en bewegen in de buurt'. Maar het is een titel die voor meer staat dan voor de uitvoering van dit programma. Met deze Sportvisie laten we zien dat dit ons doel is: 'Heel Ermelo beweegt!'.

Sinds de vorige 'Sportvisie 2011-2015 Sport in beweging' is er veel veranderd. Zo hebben we als Gemeente er taken bij gekregen die voorheen bij het Rijk of de provincie lagen. We hebben de verantwoordelijkheid gekregen voor jeugdzorg en voor een bredere doelgroep voor werk en inkomen. Maar daarnaast ook de ondersteuning voor langdurig zieken en voor ouderen die zelfstandig blijven wonen. Dit biedt ook kansen. Sporten en bewegen maken een belangrijk onderdeel uit van een gezonde leefstijl. Vanaf 2012 maakt het aandachtsgebied gezonde leefstijl al onderdeel uit van het gezondheidsbeleid. Wanneer we voldoende bewegen, werkt dit preventief. Het draagt bij aan een betere gezondheid en sneller herstel. Voor de vitale oudere is beweging essentieel. Bijvoorbeeld door het vergroten van de stabiliteit en daarmee beperken van valrisico's. En we mogen ook het belang van spelen voor kinderen niet vergeten. Sporten en bewegen zorgt voor sociale samenhang en kan mensen, jong en oud, helpen bij het vinden van aansluiting. Voor mensen die langdurig werkloos zijn kan sporten en bewegen zorgen voor structuur en voor vergroting van de eigenwaarde. En uiteraard is sporten en bewegen voor veel mensen ook gewoon leuk! In deze sportvisie kiezen we ervoor om sporten, bewegen en spelen centraal te stellen.

Ermelo is een dorp waarin we het belangrijk vinden om naar elkaar om te kijken. Niet voor niets staat Ermelo bekend als 'zorgdorp'. Op sportief vlak hebben we een rijk verenigingsleven, waar vele vrijwilligers ervoor zorgen dat de lijnen op de sportvelden elke week worden getrokken, de teams worden gecoacht en de kantines draaiende worden gehouden. Van voetbal tot paardrijden, van turnen tot korfbal. Maar ook sporten zoals schermen en rolstoelbasketbal mogen we in Ermelo niet vergeten. Naast deze vele sporten neemt ook het aantal ongeorganiseerde sporters toe. Die zeker in de prachtige omgeving van Ermelo alle ruimte hebben om te fietsen, wandelen, hardlopen en paard te rijden.

Leeswijzer

In deze Sportvisie laten we zien welke thema's volgens ons in de komende jaren extra aandacht verdienen. En we kunnen het niet alleen. Dit is een Sportvisie vóór en door Ermelo. Samen met u kijken we naar kansrijke initiatieven, die een bijdrage kunnen gaan leveren aan onze maatschappelijke uitdagingen op het gebied van bijvoorbeeld gezondheid en meedoen. In dit stuk leggen we een visie neer op Sporten, bewegen en spelen in Ermelo voor de periode 2016-2020. Hierop volgend gaan we werken aan een Uitvoeringsprogramma waarin we gaan kijken hoe we nieuwe initiatieven vorm kunnen geven en met welke bestaande initiatieven we vol energie door zullen gaan. En waarmee we met elkaar kunnen werken aan ons doel 'Heel Ermelo beweegt!'.

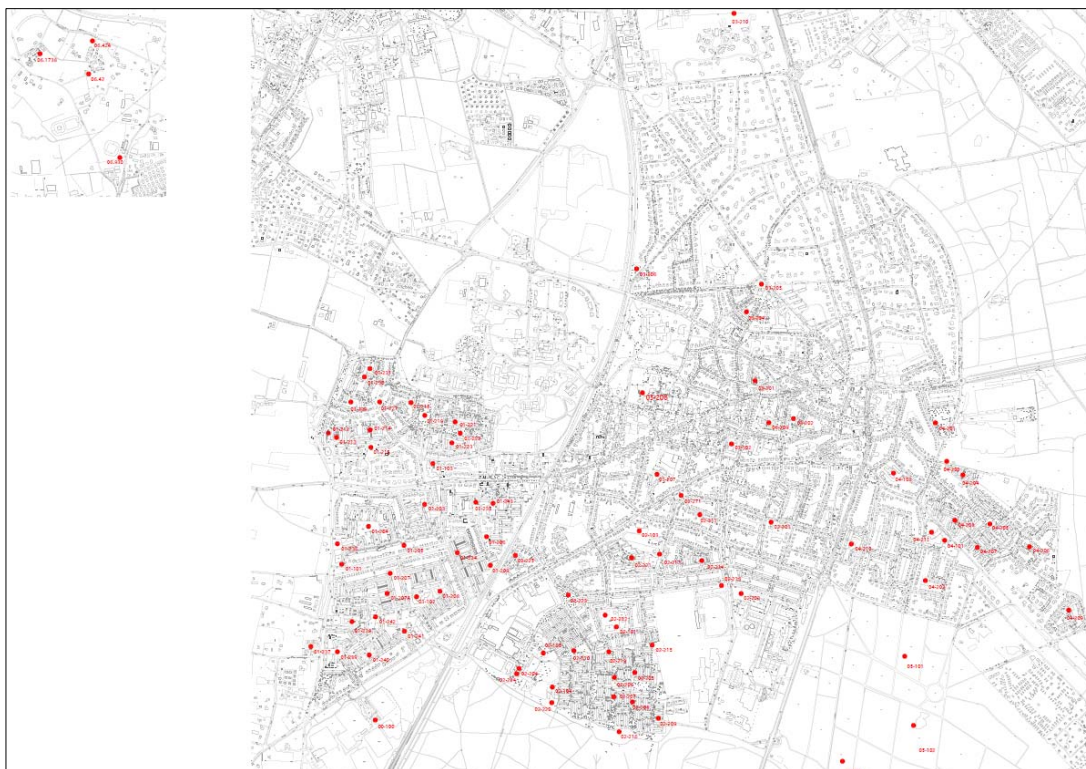
Naast deze Sportvisie wordt er op dit moment gewerkt aan een nota Beheer en Exploitatie Sportaccommodaties. In deze nota zullen vragen worden beantwoord die betrekking hebben op de sportaccommodaties, dus 'de stenen' en de velden, en ook naar een mogelijke nieuwe beheersstructuur. De nota Beheer en Exploitatie Sportaccommodaties wordt rond oktober 2016 verwacht.

Tot slot kunt u aan het einde van deze Sportvisie een terugblik lezen over onze voorgaande Sportvisie die van 2011-2015 is uitgevoerd.

2. Sport, bewegen en spelen in Ermelo

Ermelo kent een rijk verenigingsleven. Voetbal is een populaire sport, met zelfs drie voetbalclubs. Daarnaast zijn er ruim 50 sportverenigingen in Ermelo die zich richten op bijvoorbeeld tennis, fitness, korfbal, hockey, volleybal, schermen, schaken, turnen, dans en rolstoelbasketbal. Er zijn in Ermelo ook meerdere partijen die zich specifiek richten op de buitensport. Van de Veluwe Wieler Vereniging tot de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie. We hebben met onze ligging aan het water ook ruimte voor watersporters, waaronder kitesurfers en zeilers. En er ontstaan steeds meer hardloop- en wandelgroepen! Zowel puur recreatief, als gecombineerd met een doel op het gebied van gezondheid. Sporten en bewegen in Ermelo heeft een zeer divers karakter. Er is aanbod voor jong en oud. In Ermelo is een relatief hoog percentage van de inwoners lid van een sportvereniging, namelijk 48,7% in 2015. Over heel Nederland genomen is 'slechts' 31% van de inwoners lid van een sportvereniging. In Ermelo is dit cijfer in de laatste jaren overigens flink gestegen; in 2011 was nog maar 41% van de inwoners lid van een sportvereniging.

Naast de aandacht voor sporten en bewegen, vinden we ook spelen erg belangrijk. We hebben in Ermelo zo'n 80 trapvelden en speelplaatsen, groot en klein, verspreid over het dorp (wijken en buitengebied). In 2012 hebben we het Speelruimteplan 2011-2020 vastgesteld. We maken in Ermelo onderscheid naar drie leeftijdsgroepen: tot 6 jaar, van 6 tot 12 jaar en van 12 tot 18 jaar. Elke groep heeft weer eigen grenzen en wensen wat betreft locatie en inrichting. Op onderstaande afbeelding is te zien waar in Ermelo allemaal speelplaatsen te vinden zijn. Hoewel het beleid voor speelruimtes primair vanuit het Speelruimteplan komt, willen we vanuit deze Sportvisie ruimte bieden voor nieuwe ideeën. Het Speelruimteplan geeft daarbij invulling aan de fysieke infrastructuur. Vanuit deze Sportvisie willen gaan kijken hoe we naast deze fysieke infrastructuur, door middel van andere initiatieven activiteiten op het gebied van spelen kunnen stimuleren. Een mooi initiatief in Ermelo is de Kanovijver; een speelpark dat gerund wordt door vrijwilligers. Een mooie manier om spelen in Ermelo te stimuleren! Met elkaar willen we in het Uitvoeringsprogramma kijken wat we nog meer kunnen doen.

Afbeelding: Speelplaatsen en trapvelden in Ermelo.

3. Trends en ontwikkelingen

Een aantal ontwikkelingen hebben hun weerslag op sporten, bewegen en spelen in Ermelo. Hoewel deze 'Sportvisie' slechts een tijdspanne van vier jaar overbrugt, willen we hiermee ook een breder beeld schetsen. Een kijkje in de toekomst waarmee we laten zien op welke veranderingen wij met ons beleid in moeten springen.

In Ermelo neemt het aantal ouderen toe, terwijl het aandeel jongeren afneemt. Er is sprake van vergrijzing. Een interessante ontwikkeling is wel dat 'de vergrijzing verjongt': ouderen gaan zich jonger voelen en gedragen dan hun werkelijke leeftijd. Terwijl veel sportlessen met name in de weekend- en avonden worden aangeboden, is er overdag nog voldoende ruimte, naast de gymnastieklessen van het basisonderwijs in de sportzalen. De onoverdekte sportaccommodaties worden hoofdzakelijk in de avonden, woensdagmiddagen en op zaterdagen gebruikt. Dit zijn ook de momenten dat gepensioneerden juist tijd hebben om te sporten. Een vraag die we kunnen stellen in Ermelo: sluit het huidige aanbod op het gebied van sporten en bewegen al voldoende aan op de vraag van ouderen?

Hiernaast is er op vele terreinen sprake van enorme keuzevrijheid. Terwijl lidmaatschappen van sportverenigingen vaak een meer statisch karakter hebben, neemt de vraag naar flexibele sportmogelijkheden toe. Dat kan gaan om ongeorganiseerd sporten, zoals hardlopen met één van de vele beschikbare hardloopapps op de telefoon, maar ook om een strippenkaart voor de sportschool. De vraag is in hoeverre verenigingen voldoende in weten te springen op deze ontwikkelingen. Het creatief kijken naar kennismakingscursussen en flexibele lidmaatschappen biedt wellicht ook kansen voor het aantrekken van nieuwe leden. Soms kan de samenwerking tussen verenigingen een oplossing bieden. Waar een netwerk van diverse verenigingen tot een gezamenlijk aanbod kan komen, maakt dit ook de afzonderlijke verenigingen krachtiger.

Maar ook nieuwe vormen van samenwerking bieden wellicht mogelijkheden voor de toekomst. Zo is toerisme een belangrijke sector in Ermelo. De KNHS is een goed voorbeeld van een partij die actief op zoek is naar mogelijkheden om sportieve evenementen te koppelen aan toerisme. Het is goed mogelijk dat het onderzoeken van kansen op het gebied van het snijvlak van toerisme/recreatie en sportieve activiteiten voor meer verenigingen en organisaties interessant kan zijn.

Ermelo kent veel actieve vrijwilligers. Toch is het aantrekken van vrijwilligers voor veel verenigingen een aandachtspunt, dat naar verwachting ook aandacht zal blijven vragen. Mensen in de leeftijdscategorie van 20-50 jaar lijken steeds minder tijd te hebben of te maken om zich als vrijwilliger voor de club in te zetten. De vraag is of er creatieve oplossingen zijn om meer vrijwilligers aan te trekken. Zou wellicht het vergroten van het sportieve aanbod specifiek gericht op 50-plussers ook een kans bieden om deze 'jongere oudere' te kunnen binden als vrijwilliger aan de club?

Met elkaar gaan we in de komende jaren in Ermelo op zoek naar hoe we in kunnen spelen op deze ontwikkelingen. Het vraagt om creativiteit en nieuwe initiatieven vanuit de verenigingen en betrokken inwoners. We zullen met elkaar moeten kijken hoe we duurzame verbindingen kunnen creëren tussen de diverse partijen, omdat de beste oplossingen in gezamenlijkheid naar voren zullen komen.

4. Uitgangspunten – een integrale benadering

Sporten en bewegen zijn voor Ermelo niet alleen een doel op zich, maar ook een middel om maatschappelijke doelen te kunnen bereiken!

Sporten, bewegen en spelen zijn in onze ogen niet alleen een vorm van recreatie, maar kunnen een belangrijke rol spelen in het bereiken van maatschappelijke doelstellingen op het gebied van gezondheid, leefbaarheid en meedoen. Om de kracht van sport, bewegen en spelen zo goed mogelijk te kunnen inzetten, benaderen we deze Sportvisie op een integrale manier en leggen we een link met aanpalende beleidsterreinen. Waar het kan, doen we het samen! We noemen hier niet alle beleidsterreinen, maar bekijken per situatie waar we wat samen kunnen oppakken. We leggen binnen deze visie de focus op drie uitgangspunten. Deze staan centraal in deze sportvisie.

Gezondheid

Wellicht de meest voordehand liggende overlap is er tussen sporten, bewegen en spelen en gezondheid. Sporten en bewegen maakt en houdt vitaal. Of het nu gaat om het trainen voor een marathon of het maken van een dagelijks ommetje; beweging is een essentieel onderdeel van een gezonde leefstijl. Sporten en bewegen heeft ook een preventieve werking. Het kan bijdragen aan de fitheid en stabiliteit en daarmee ook bijvoorbeeld voor de gezondheid van ouderen worden ingezet. En sporten en bewegen kan een belangrijke bijdrage leveren aan zowel de lichamelijke als de geestelijke gezondheid van mensen. Gemeenten hebben de taak een groeiende groep ouderen te ondersteunen om bijvoorbeeld langer zelfstandig thuis te kunnen wonen en om ook bij deze groep in te zetten op gezondheidswinst. Voor kinderen kan spelen een preventieve werking hebben als we kijken naar het voorkomen of bestrijden van overgewicht. Als gemeente kijken we waar we vanuit zowel gezondheidsbeleid als sportbeleid gezamenlijk op kunnen trekken.

Meedoen

‘Niemand op de reservebank’ was de titel van de nota uit maart 2015 met de aanpak van de Werkgeversdienstverlening voor Ermelo. Als gemeente vinden we het belangrijk dat mensen met een afstand tot werk worden ondersteund in het vinden van werk. Maar wanneer we het hebben over participatie kan sporten en bewegen ook onderdeel zijn van de aanpak die hieraan bijdraagt. Steeds meer zien we de aanpak van gemeentes verschuiven van sec de blik op het werk, naar het kijken waar ook op andere terreinen een verschil kan worden gemaakt. De kracht ligt in een integrale aanpak. Vanuit bestaande programma's als 'Warming up' in Zutphen en Lochem tot 'Loop je warm naar werk' in Dronten wordt aangegeven dat het bieden van deze programma's het zelfvertrouwen van mensen vergroot en ook hun zelfredzaamheid. En mede daardoor is wellicht een volgende stap naar werk makkelijker te maken. In Ermelo willen we starten met een pilot waarmee we mensen met afstand naar werk door middel van een beweegprogramma de mogelijkheid willen bieden om te starten met bewegen.

Sporten, bewegen en spelen zou voor iedereen toegankelijk moeten zijn. Voor mensen met een beperking zou voldoende aanbod moeten zijn om mee te kunnen doen. Aandacht voor cliënten die vanuit een klinische of woonsetting zelfstandig gaan wonen en niet meer terug kunnen vallen op de sport en beweegactiviteiten, is hierbij ook van belang. Maar ook voor mensen die financieel minder mogelijkheden hebben, is het belangrijk met elkaar te kijken waar er financiële oplossingen kunnen worden gevonden. Zo kennen we in Ermelo de Maatschappelijke Bijdrageregeling van waaruit sportieve activiteiten kunnen worden betaald. En het Jeugdsportfonds, dat kinderen ondersteunt die om financiële redenen niet zelf het lidmaatschap van een sportvereniging kunnen betalen.

Van stenen naar activiteiten

Waar in de voorgaande sportvisie veel aandacht was voor de sportaccommodaties (de 'stenen') willen we ons in deze visie meer gaan richten op activiteiten. We willen kijken welke concrete initiatieven een bijdrage kunnen leveren aan onze doelstellingen. Mede ook in het kader van het Buiten Bewegen en een toename van het ongeorganiseerd sporten, vinden steeds meer activiteiten in de buitenruimte plaats. Daar willen we in deze visie bijzondere aandacht aan besteden.

5. Doelstellingen

Wat is het doel van deze Sportvisie? Zoals de titel al zegt is het doel in één zin makkelijk te vatten: 'Heel Ermelo beweegt!'. Maar dit is slechts een hele korte weergave van waar we naartoe willen. We streven als gemeente naar een inclusieve samenleving, waarin er ruimte is voor iedereen om mee te doen. We streven naar een gezonde en vitale bevolking, waarin er bijzondere aandacht is voor de jeugd en voor ouderen. De kracht om deze doelstellingen te bereiken ligt in de samenleving. Als gemeente willen we met deze Sportvisie de ruimte creëren voor initiatieven van onze inwoners. We leggen als gemeente de basis voor de thema's die volgens ons een centrale plek verdienen en waarmee we in de komende jaren samen met diverse partijen in Ermelo aan de slag willen gaan. Als gemeente hebben we een regiefunctie, van waaruit we zicht houden op onze doelstellingen. Sport gaat om de kracht van verbindingen. Wij willen deze verbindingen tussen partijen stimuleren en faciliteren. Het gaat niet alleen om verbindingen tussen sportverenigingen, maar ook om verbindingen tussen sportverenigingen en scholen, maatschappelijke organisaties, zorgorganisaties en bedrijven. De buurtsportcoaches kunnen een belangrijke rol spelen als het gaat om het faciliteren van initiatieven vanuit de samenleving en ondersteunen bij het leggen van de juiste verbindingen.

Ermelo is een gemeente die veel actieve en enthousiaste vrijwilligers heeft. Als gemeente willen we met deze sportvisie een basis leggen, waarmee verenigingen en andere partijen in Ermelo verder kunnen. Wij geloven dat de beste ideeën vanuit de samenleving komen. Als gemeente kunnen we soms net dat steuntje in de rug geven dat nodig is. Als gemeente stellen we de kaders, maar vragen we de samenleving om die kaders in te vullen. We willen met alle betrokken en geïnteresseerde partijen in Ermelo gaan nadenken over wat de beste initiatieven zijn die kunnen bijdragen aan het bereiken van onze doelen.

Als gemeente hebben we ook een faciliterende rol waar het gaat om sportaccommodaties, sportvelden en speeltuintjes. Waar de speeltuintjes en trapvelden geregeld zijn via het Speelruimteplan 2011-2020, zal de nota Beheer en Exploitatie Sportaccommodaties nader ingaan op de (sport)accommodaties.

De volgende doelstellingen stellen wij centraal voor de komende periode op het gebied van sporten, bewegen en spelen:

- ***We werken aan een gezonde en vitale bevolking, met bijzondere aandacht voor de jeugd tot 18 jaar en 50-plussers.***
- ***We hebben bijzondere aandacht voor mensen met afstand tot werk: Niemand op de Reservebank!***
- ***Iedereen krijgt een kans om mee te doen; niemand zou vanuit financiële, lichamelijke of psychische beperkingen zich gehinderd moeten voelen om te sporten of te bewegen.***
- ***We zetten in op de kracht van verbindingen, zowel tussen sportverenigingen als tussen sportverenigingen, scholen, maatschappelijke organisaties, etc.***
- ***We vinden Buiten Bewegen belangrijk als gemeente en willen activiteiten op dat gebied stimuleren.***

Doelgroep

We hebben als gemeente drie doelgroepen benoemd die bijzondere aandacht verdienen in het kader van deze Sportvisie:

- Jeugd (tot 18 jaar)
- Ouderen (50+)
- Mensen met een beperking

Hoewel naar deze doelgroepen de eerste focus uitgaat, geloven wij dat de gekozen thema's en initiatieven ook ruimte moeten bieden aan een breder deel van de Ermelose bevolking. Per slot van rekening hebben alle inwoners baat bij een gezonde leefstijl. En niet voor niets willen we toe naar 'Heel Ermelo beweegt'.

Indicatoren

Waar een traditionele benadering van sportbeleid vaak uitgaat van indicatoren zoals het bepalen van het aantal leden van sportverenigingen, zijn wij van mening dat dergelijke indicatoren binnen deze nieuwe visie onvoldoende zijn. Tijden veranderen en bijvoorbeeld het aantal ongeorganiseerde sporters neemt toe. Waarmee bijvoorbeeld een daling van het aantal leden zeker dus niet direct hoeft te wijzen op een daling van het aantal sporters. We leggen in deze Sportvisie een belangrijke nadruk op maatschappelijke doelstellingen. Helaas zijn maatschappelijke effecten alleen niet altijd even goed meetbaar; zeker niet als het gaat om het aan kunnen tonen van een één op één-relatie tussen een sportieve activiteit en een maatschappelijk effect. Daarom denken we dat voor het kunnen aantonen van deze effecten we het beste eens in de twee jaar gericht mensen kunnen enquêteren. En dan niet met het oog op alleen de cijfers, maar dan willen we met name ook achterhalen hoe mensen het ervaren. Bijvoorbeeld als het gaat om een pilot voor mensen met afstand tot werk. Dan gaat het er niet alleen om hoeveel mensen er hebben deelgenomen, maar juist ook of mensen het project als positief en nuttig hebben ervaren.

Hiernaast is er voor deze Sportvisie gekozen om per thema een keuze te maken voor één of meer concrete indicatoren. Deze zullen worden behandeld per thema.

6. Thema's

In deze Sportvisie hebben we ervoor gekozen om vier thema's centraal te stellen. Deze thema's laten in één oogopslag zien wat wij voor Ermelo de 'paraplu's vinden waaronder de visie verder kan worden uitgewerkt. De thema's dragen elk op hun eigen manier bij aan onze doelstellingen en de uitgangspunten gezondheid, meedoen en van stenen naar activiteiten. Hieronder zullen we laten zien welke doelstelling aan welk thema gekoppeld kan worden. De doelstelling inzetten op de kracht van verbindingen gaat over alle thema's heen en kan in onze ogen aan alle thema's een bijdrage leveren.

Uiteraard zijn er meerdere initiatieven waarbij door middel van sporten, bewegen en spelen een bijdrage kan worden geleverd aan de uitvoering van de thema's. In het Uitvoeringsprogramma gaan we kijken welke initiatieven we de komende periode een centrale rol zullen geven, om toe te werken naar het behalen van onze doelstellingen.

En we willen iedereen in Ermelo uitnodigen om mee te denken hoe de gestelde doelen bereikt kunnen worden!

6.1 Gezonde Leefstijl

Met ons doel van een gezonde en vitale bevolking staat dit thema hoog op de agenda. Er is een logische overlap met gezondheidsbeleid. Vanuit deze sportvisie hebben we met name aandacht voor onderwerpen waarbij het thema gezondheid kan worden verbonden met sporten, bewegen en spelen. Sport- en gezondheidsbeleid trekken voor dit thema samen op, om het gezamenlijke doel van een gezonde leefstijl dichterbij te brengen. In deze visie willen we ruimte creëren voor initiatieven die op vele verschillende manieren bijdragen aan het onderwerp Gezonde Leefstijl. Een aantal voorbeelden noemen we hieronder.

Voldoende bewegen

De basis ligt bij de Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen (NNGB). Deze norm stelt dat voor het onderhouden van de gezondheid, volwassenen minstens een halfuur per dag moeten bewegen. Hierbij gaat het om matig intensieve inspanning, zoals stevig doorlopen of fietsen. Maar ook tuinieren en stofzuigen kunnen bijdragen aan het halen van deze norm. Wanneer dit vijf keer per week wordt gehaald, wordt voldaan aan de norm. Voor 55-plussers geldt hetzelfde, al is in hun geval matig intensieve lichamelijke activiteit voldoende. Voor kinderen van 4 tot 17 geldt dat ze elke dag minstens een uur zouden moeten lopen, fietsen of ingespannen spelen om aan de norm te voldoen. In Ermelo voldeed in 2015 58,5% aan de norm. Naast deze norm kunnen we ook kijken naar de cijfers die meer vertellen over sportdeelname in Ermelo. De Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO) kijkt welk

percentage van de inwoners van een plaats in het onderzochte jaar ten minste twaalf keer hebben gesport. In Ermelo lag dit percentage in 2015 op 78,9% in de leeftijdscategorie 18-64 jaar. Landelijk ligt dit percentage rond de 70%. We scoren dus relatief hoog in Ermelo. De link tussen bewegen en gezondheid wordt ook duidelijk gelegd in de vele wandelgroepen die er in Ermelo zijn. In deze groepen kan er bijvoorbeeld onder begeleiding van een fysiotherapeut worden getraind. En we kennen in Ermelo ook bijvoorbeeld de Veldwijkloop en de Veldwijkwandeling; waaraan hardlopers, maar ook mensen met een beperking en mensen vanuit GGZ, deel kunnen nemen.

Gezonde voeding

Hoewel voeding wellicht niet direct een link heeft met sporten, bewegen en spelen, denken wij dat aandacht voor dit onderwerp ook vanuit deze sportvisie kansen biedt. Ermelo doet sinds 2014 mee aan het landelijke programma Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) in Ermelo West. Vanuit dit programma wordt samen met lokale initiatieven, scholen en sportverenigingen gekeken hoe een gezonde leefstijl bij jongeren kan worden gestimuleerd. De Gezonde Sportkantine is één van de initiatieven vanuit JOGG, waarin een hele duidelijke link wordt gelegd tussen gezonde voeding en sporten. Want naast calorierijke energy-drinks en patat, zou het mooi zijn als sportkantines in toenemende mate ook gezonde alternatieven aan kunnen bieden aan de (jeugdige) sporters! Hiernaast besteed JOGG ook bijvoorbeeld aandacht aan De Gezonde School. Het initiatief van JOGG is een mooi voorbeeld waar gezondheidsbeleid en sporten en bewegen elkaar raken. JOGG is nu als onderdeel opgenomen van het lokale gezondheidsbeleid.

Doelstelling Gezonde leefstijl:

We werken aan een gezonde en vitale bevolking, met bijzondere aandacht voor de jeugd tot 18 jaar en 50-plussers.

Indicatoren Gezonde leefstijl:

- Percentage inwoners die voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)¹. In 2015 was dit 58,5%.²
- Percentage sportdeelname in Ermelo volgens de RSO-norm³. In 2015 was dit 78,9% in de leeftijd van 18-65 jaar.⁴
- Hoeveel sportverenigingen in Ermelo hebben een Gezonde Sportkantine en een certificaat (brons, zilver of goud) vanuit het landelijke initiatief De Gezonde Sportkantine?

6.2 Iedereen doet mee

In Ermelo vinden we het belangrijk dat iedereen een kans krijgt om mee te doen. Voor mensen met fysieke, verstandelijke of psychische beperkingen vinden we het belangrijk dat er sport- en beweegmogelijkheden zijn. Bijzondere aandacht voor cliënten die vanuit een klinische of woonsetting zelfstandig gaan wonen en niet meer terug kunnen vallen op de sport en beweegactiviteiten, is hierbij ook van belang. Hiernaast vinden we het ook belangrijk dat financiële argumenten niet in de weg staan van de mogelijkheden om te sporten, bewegen en spelen.

Sporten en bewegen voor mensen met een beperking

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is in het voorjaar van 2016 gestart met het programma Grenzeloos Actief. Met dit programma wil het kabinet een bijdrage leveren aan het realiseren van een sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking. Het programma zet in op het creëren van een regionale netwerkstructuur, waarin vraag en aanbod beter gematcht kunnen worden. In Ermelo gaan we kijken in hoeverre we in regionaal verband kunnen aansluiten op dit programma. We vinden het daarnaast belangrijk dat ook andere gemeentelijke voorzieningen op het gebied van sporten en bewegen

¹ NNGB: Nederlandse Norm Gezond Bewegen (op tenminste 5 dagen per week minimaal 30 minuten matig intensieve beweging)

² Gelderse Sportmonitor 2015

³ RSO: Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (afgelopen maanden in totaal minstens 12 keer gesport)

⁴ Gelderse Sportmonitor 2015

breed toegankelijk zijn. We streven als gemeente naar een inclusieve samenleving. Het zorgen voor een goede toegankelijkheid van faciliteiten is daar een voorbeeld van.

In de voorgaande periode lag er regionaal gezien een focus op het aanbod van aangepaste sporten. Er is toen een brochure 'Kies je aangepaste sport' opgesteld met een overzicht van alle regionale mogelijkheden. Op dit moment zijn we in regionaal verband aan het onderzoeken wat de sportvraag is van mensen met een beperking. Om daar ook weer beter op in te kunnen spelen. Foppe de Haan heeft ook een fonds in het leven geroepen, waarmee hij een bijdrage wil leveren aan het mogelijk maken van sporten voor kinderen met een beperking: het Foppe Fonds.

Minima-regelingen

Voor kinderen tussen de 4 en 18 jaar vinden we het belangrijk dat ze een kans krijgen een sport te beoefenen; ook als de ouders financieel niet in staat zijn om de lidmaatschapskosten van een sportvereniging te betalen. Hiervoor zijn we als gemeente aangesloten bij het Jeugdsportfonds. Voor de kinderen waarvan de ouders een lidmaatschap niet kunnen betalen, worden de kosten van zowel het lidmaatschap als in bepaalde gevallen de kosten voor sportattributen betaald. In Ermelo is het ook mogelijk om vanuit het Jeugdsportfonds zwemlessen te volgen. Naast de mogelijkheden voor kinderen kennen we in Ermelo ook de Maatschappelijke Bijdrageregeling. Vanuit deze regeling kunnen minima bij de Sociale Dienst Veluwerand een tegemoetkoming ontvangen voor bijvoorbeeld sportieve activiteiten.

Warming-up: Bewegen/sporten vanuit een afstand tot werk

Met ingang van januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Het doel is om zoveel mogelijk mensen aan een baan te helpen en mee te laten doen in de samenleving, met bijzondere aandacht voor mensen met een beperking. Hierbij is er veel aandacht gekomen voor het thema meedoen. Veel gemeentes zijn al actief aan de slag gegaan met sport- en beweegtrajecten voor mensen met afstand tot werk. Deze programma's die vaak enkele maanden duren, bieden structuur en helpen mensen met het vergroten van hun eigenwaarde. Dit kan een belangrijke steun in de rug zijn, op zoek naar een baan. In Ermelo willen we nog in 2016 aan de slag met een pilot voor een beweegprogramma. Samen met de Sociale Dienst Veluwerand, de uitvoeringsorganisatie voor de Participatiewet, kijken we hoe we hier invulling aan kunnen geven.

Doelstellingen iedereen doet mee:

- ***We hebben bijzondere aandacht voor mensen met afstand tot werk: Niemand op de Reservebank!***
- ***Iedereen krijgt een kans om mee te doen; niemand zou vanuit financiële, lichamelijke of psychische beperkingen zich gehinderd moeten voelen om te sporten of te bewegen.***

Indicatoren iedereen doet mee:

- Aantal aanvragen vanuit Ermelo voor het Jeugdsportfonds die op jaarbasis worden gehonoreerd
- Aantal inwoners die traject 'Bewegen/Sporten vanuit een afstand tot werk' hebben afgerond
- Resultaten pilot Loop je warm naar Werk op basis van enquêtes

6.3 Ouderen in beweging

Zoals ook in Trends en ontwikkelingen te lezen is, neemt in Ermelo het aantal ouderen toe, terwijl het aantal jongeren afneemt. En wanneer we streven naar een gezonde en vitale bevolking, is bijzondere aandacht voor ouderen vanzelfsprekend. Hoewel te betwisten valt waar het beste de ondergrens kan worden getrokken voor deze doelgroep, kiezen we in Ermelo voor de 50-plussers. Dit omdat wij denken dat tijdige aandacht voor voldoende bewegen ook op hogere leeftijd zijn vruchten af kan werpen. Wanneer we kijken naar de specifieke doelgroep zijn er een aantal zaken die bijvoorbeeld bij kunnen dragen:

- voldoende sport- en beweegaanbod specifiek gericht op 50-plussers
- beweegtuinen en mogelijkheden om te wandelen (bijvoorbeeld in wandelgroepen)

Belangrijk is dat het aanbod goed aansluit op de wensen van de ouderen.

Sporten en bewegen voor ouderen hebben een belangrijke preventieve werking. Het houdt mensen vitaal en gezond. Het draagt bij aan zowel de lichamelijke als geestelijke gezondheid van mensen. Het bewust werken aan stabiliteitsoefeningen kan valrisico's helpen te verkleinen. Het aanbieden van sport- en beweegmogelijkheden kan ook op sociaal vlak een rol van betekenis spelen. De mogelijkheid om in gezelschap iets te kunnen ondernemen kan mensen uit een sociaal isolement halen en met elkaar in verbinding brengen. Door sporten en bewegen krijgen mensen de kans om met elkaar iets te ondernemen. Juist de 'winst' wat betreft dit sociale aspect is van wezenlijk belang als het gaat om ouderen in beweging.

Doelstelling ouderen in beweging:

We werken aan een gezonde en vitale bevolking, met bijzondere aandacht voor de jeugd tot 18 jaar en 50-plussers.

Indicatoren Ouderen in beweging:

- Aantal 50-plussers in Ermelo die ingeschreven staan bij een sportvereniging
- Aanbod sport- en beweegprogramma's specifiek gericht op 50-plussers
- Tevredenheid ouderen over sport- en beweegaanbod in de gemeente, op basis van enquête

6.4 Buiten bewegen

Het aantal ongeorganiseerde sporters neemt steeds meer toe. Mensen die niet meer wekelijks naar de sportclub gaan, maar die met de ondersteuning van een app op hun telefoon gaan hardlopen of fietsen. Ermelo biedt een ideale omgeving voor het buiten bewegen. Zowel voor paardrijden, mountainbiken, hardlopen als wandelen biedt Ermelo een breed scala aan mogelijkheden. En ook watersporten zoals kitesurfen en zeilen moeten we niet vergeten!

Aan het buiten bewegen, georganiseerd of ongeorganiseerd, willen we in deze sportvisie bijzondere aandacht besteden. In een regionaal samenwerkingsverband wordt er gewerkt aan het realiseren van een dekkend netwerk van fietsknooppunten. Vaak gaan dit soort vraagstukken over de gemeentegrenzen heen en is een regionale aanpak de beste oplossing. Er wordt ook gekeken naar mogelijkheden voor MTB-routes voor mountainbikers en het creëren van een route-infrastructuur voor ruiters- en menroutes. Dit laatste wordt opgepakt binnen de Stimuleringsagenda Toerisme en Recreatie. Maar we moeten ook nadenken hoe we deze routes kunnen onderhouden. We gaan steeds meer kijken met welke partijen we kunnen samenwerken om dit voor elkaar te krijgen. We kunnen en willen het als gemeente niet meer alleen!

Naast de aandacht voor het buiten sporten en bewegen willen we ook aandacht schenken aan buiten spelen. In de verschillende wijken in Ermelo zijn speelpleintjes gecreëerd, voor diverse leeftijden. We proberen hierbij rekening te houden met de wensen van kinderen. Vanuit het initiatief Natuurlijk Samen Spelen, georganiseerd in het kader van het Jongeren op Gezond Gewicht-programma worden kinderen gedurende een periode van 8 weken in het voorjaar uitgenodigd om onder begeleiding van de buurtsportcoaches spelletjes te komen doen. Bijzondere aandacht is er hiermee voor sporten en spelen in de wijk.

Onder dit thema kan niet alleen worden gezocht naar een link met onze maatschappelijke doelstellingen, maar is er ook een relatie te leggen met het stimuleren van toerisme en recreatie. En sporten is niet beperkt tot voetbalvelden en sportzalen. Sporten en bewegen kan overal!

Doelstelling Buiten Bewegen:

We vinden Buiten Bewegen belangrijk als gemeente en willen activiteiten op dat gebied stimuleren.

Indicatoren Buiten Bewegen:

- Tevredenheid bij kinderen uit diverse leeftijdsgroepen over speelplaatsen in de wijk
- Dekkende fysieke netwerkstructuur met knooppunten voor wandel-, fiets- en ruiterroutes. Als indicator worden de nieuwe netwerkstructuren (en nieuwe routes) gehanteerd.

7 Organisatie en ondersteuning

Een nieuwe visie op Sporten, Bewegen en Spelen in Ermelo vraagt na het beantwoorden van de vraag *Wat* we willen bereiken, om *Hoe* we dat willen doen. Het Uitvoeringsprogramma dat na deze Sportvisie samen met geïnteresseerde partijen in Ermelo zal worden opgesteld⁵, geeft antwoord op de vraag welke initiatieven, juist ook vanuit de samenleving, we als gemeente gaan oppakken, samen mét de samenleving. Maar daarnaast is er in het beantwoorden van de *Hoe*-vraag, ook een verbinding te leggen met de verkenning die op dit moment wordt gedaan naar het beheer en exploitatie van sportaccommodaties. Rond de zomer van 2016 wordt de nota Beheer en Exploitatie Sportaccommodaties verwacht, die zal aangeven welke richting we hiermee als gemeente op willen. In dit traject wordt gezocht naar op welke wijze beheer en exploitatie van de sportaccommodaties (inclusief buitenruimte/speelveldjes) het beste vorm kan worden gegeven. Passend bij het coalitieakkoord, de gewenste regierol van de gemeente en de ontwikkelingen binnen de gemeente met betrekking tot andere uitvoeringsonderdelen worden de volgende toekomstscenario's onderzocht:

- externe verzelfstandiging (gemeentelijk sportbedrijf, stichting, BV)
- privatisering (particuliere exploitant).

In lijn met deze lopende verkenning, kan ook in de uitwerking van deze sportvisie en het bijeen brengen van de betrokken partijen, een nieuwe organisatievorm voor een verbeteringslag zorgen. Een te vormen Sportbedrijf of Sport Service Afdeling kan een logische volgende stap zijn om de uitvoering van de visie op een duidelijke plek neer te leggen. Hiermee wordt gekozen voor het behouden van de strategische beleidsvorming ten aanzien van sporten, bewegen en spelen bij de gemeente zelf, maar wordt de uitvoering meer op afstand georganiseerd.⁶ Tussen en met de andere partijen in de gemeente die een bijdrage kunnen leveren aan de uitvoering van dit beleid, zoals Stichting Sportaccommodaties Ermelo, Stichting Triade, Stichting Dindoa, de gemeentelijke sportaccommodaties, JOGG, buurtsportcoaches, etc. Een Sportbedrijf of Sport Service Afdeling kan zichzelf meer binnen de samenleving positioneren en vanuit deze nieuwe positie actief werken aan de uitvoering van het beleid en het zicht houden op de voortgang ten opzichte van de gestelde doelstellingen. Werknemers binnen deze afdeling of organisatie leveren een belangrijke bijdrage aan het uitdragen van de doelstellingen uit de visie, waaronder bijvoorbeeld ook het zwembadpersoneel. Het personeel van de nieuwe sportorganisatie kan verenigingen adviseren vanuit één centraal sportloket. Logischerwijs zal het professionaliseren van beheer en exploitatie van sportaccommodaties ook een plaats krijgen binnen deze nieuw te vormen organisatie. Deze mogelijkheid wordt in de komende maanden samen met betrokken partijen onderzocht, in het kader van het project Beheer en Exploitatie Sportaccommodaties.

De buurtsportcoaches, voorheen combinatiefunctionarissen, kunnen een belangrijke rol spelen in de uitvoering van de sportvisie, vanuit hun netwerk en kennis. Op dit moment zijn de buurtsportcoaches geplaatst bij verschillende partijen (verenigingen en scholen). In de evaluatie van de buurtsportcoaches in 2015 kwam naar voren dat er verbetering mogelijk is waar het gaat om de coördinatie vanuit de gemeente en waar het gaat om onderlinge afstemming tussen de buurtsportcoaches. Inmiddels is hiervoor een coördinator aangesteld. Het onderbrengen van de buurtsportcoaches in één centraal Sportbedrijf of Sport Service Afdeling zal bijdragen aan een sterkere samenwerking en een betere coördinatie van activiteiten binnen de gemeente. Er is een organisatievorm denkbaar waarin de buurtsportcoaches een deel van hun tijd zoals nu geplaatst zijn bij een vereniging, instelling of school, maar daarnaast wel primair verbonden zijn aan een centrale organisatie. Dit geldt ook voor de JOGG-coaches. Hoewel ze een breder takenpallet hebben dan puur op het gebied van sporten en bewegen, zou een verbinding van de JOGG-coaches met een te vormen sportorganisatie zorgen voor het optimaal

⁵ Tijdens het Sportcafé is een verzoek uitgegaan wie binnen de gemeente mee willen denken over het Uitvoeringsprogramma

⁶ Bij de keuze voor een Sport Service Afdeling wordt de uitvoering niet buiten de gemeentelijke organisatie gepositioneerd, maar wel in een apart organisatie-onderdeel belegd.

kunnen zoeken van dwarsverbindingen en kruisbestuivingen tussen de partijen die actief zijn rond sporten en bewegen.

We vinden het belangrijk om ook in het uitvoeringstraject ervoor te zorgen dat alle partijen elkaar goed weten te vinden. Een centrale organisatie zou hieraan kunnen bijdragen. Naast beheer en exploitatie van (sport)accommodaties gaat het ook om het gecoördineerd inzetten van de ondersteuning van buurtsportcoaches bij de uitwerking van initiatieven vanuit het te vormen Uitvoeringsprogramma.

8 Sportvisie 2011-2015 - Resultaten

We gaan nu aan de slag met een nieuwe visie op Sporten, Bewegen en Spelen voor de periode 2016-2020. Maar het is ook goed te kijken wat er is gebeurd onder de voorgaande sportvisie. De *Sportvisie 2011-2015 Sport in beweging* bestond uit een visie en een uitvoeringsnota. In de bijlage staat weergegeven wat de visie en doelstellingen waren. En wat er concreet in gang is gezet in de voorgaande periode. In dit hoofdstuk benoemen we wel alvast de resultaten van de voorgaande Sportvisie.

Resultaten

Vanaf 2012 heeft de gemeente 3,0 fte als combinatiefunctionarissen Sport bij onderwijs en sportverenigingen. De combinatiefunctionarissen zijn in dienst van de Gelderse Sportfederatie. De gemeente is één van de belangrijkste financiers. Van de kosten is 80 procent een overheidsbijdrage en wordt 20 procent door de partners betaald. In 2015 heeft een evaluatie plaatsgevonden. De evaluatie was positief, de combinatiefunctionarissen (inmiddels buurtsportcoaches) hebben een duidelijke toegevoegde waarde aan het sporten en bewegen in Ermelo. Maar op het gebied van coördinatie en regie leek nog winst te behalen. Daarom is er gekozen om het project te vervolgen met een uitbreiding van 0,5 fte voor een coördinator. De combinatiefunctionarissen richten zich in eerste instantie op de jeugd van 4 tot 18. In tweede instantie ook mensen met een beperking en de ouderen. Door de verruiming van de regels is het mogelijk om activiteiten voor alle leeftijdscategorieën aan te bieden. Inmiddels is de naam van combinatiefunctionarissen veranderd in buurtsportcoaches. De buurtsportcoaches hebben in de afgelopen jaren een positieve rol kunnen spelen in het zoeken naar meer lokale verbindingen en de organisatie van activiteiten.

De gemeente heeft in 2011, 2013 en 2015 deelgenomen aan de Gelderse Sportmonitor. Dit is een enquête over de sport en beweegparticipatie van 18 tot 65 jarigen. Uit deze monitor blijkt een stijging van de deelname in deze doelgroep. In 2011 voldeed 68,8% van de inwoners van Ermelo uit de doelgroep aan de RSO-norm (ten minste twaalf keer in een jaar hebben gesport). In 2013 was dit opgelopen tot 69,1% en in 2015 was dit zelfs 78,9%.

Voor de sportverenigingen is drie keer een sportcafé georganiseerd met diverse onderwerpen. Het doel van deze bijeenkomsten was om de verenigingen, niet alleen de bestuurders maar ook de vrijwilligers, te informeren en ondersteunen in het verenigingswerk. Onderwerpen zoals de gezonde sportkantine, positief coachen en meer vrijwilligers bij de club zijn onder de aandacht gebracht.

Al met al kan worden geconcludeerd dat er positieve resultaten zijn neergezet met de *Sportvisie 2011-2015 Sport in beweging*. Op het gebied van accommodaties is er veel gebeurd. Op het gebied van Sportstimulatie is met de hulp van de buurtsportcoaches (voorheen combinatiefunctionarissen) ook veel in gang gezet. Toch is te zien aan de schema's (zie bijlage) dat niet alle acties zijn uitgevoerd. Mede daarom is er in de nieuwe Sportvisie ook de nodige aandacht voor hoe optimaal de regie kan worden gehouden op het behalen van de doelstellingen en het integraal uitvoeren van de afgesproken acties, in nauwe samenwerking met andere beleidsterreinen.

9 Financiële paragraaf

In deze paragraaf geven we weer welke budget er op dit moment is voor Sportstimulering. Hiervan maakt de bijdrage aan de Buurtsportcoaches een groot deel uit. Zij zullen dan ook een belangrijke rol spelen in de uitvoering van de doelstellingen uit deze visie. Hiernaast is er een jaarlijks budget beschikbaar voor Sportstimulering. In 2016 hebben we een extra budget van €44.000 beschikbaar om de eerste initiatieven die passen binnen de thema's uit de Sportvisie al in gang te zetten. Dit wordt onder meer gebruikt voor het starten met een pilot *Impuls Sporten, bewegen en spelen in Ermelo* van €20.000. Onder deze impuls kunnen sportverenigingen en andere partijen met voorstellen komen voor initiatieven die passen onder de thema's en doelstellingen uit de visie. Hiernaast starten we ook dit jaar nog met een pilot Beweegprogramma voor mensen met afstand tot werk, in samenwerking met de Sociale Dienst Veluwerand.

In het najaar gaan we aan de slag, samen met diverse betrokkenen in Ermelo, met het werken aan een Uitvoeringsprogramma. Hieruit zal een verdere invulling van de benodigde financiële middelen volgen. Daar waar sprake is van een snijvlak tussen beleidsterreinen, bijvoorbeeld gezondheid, jeugdbeleid of armoedebeleid, kunnen we met elkaar kijken waar de financiering voor specifieke projecten onder geplaatst kan worden.

	2016	2017	2018	2019	2020
Buurtsportcoaches	€189.000	€189.000	€189.000	€189.000	€189.000
Sportstimulering	€26.000	€16.000	€16.000	€16.000	€16.000
Eenmalige impuls	€44.000				
Totaal	€259.000	€205.000	€205.000	€205.000	€205.000

Bijlage: Terugblik Sportvisie 2011-2015 en Uitvoeringsnota

De *Sportvisie 2011-2015 Sport in beweging* bestond uit een visie en een uitvoeringsnota. Hier laten we zien wat de visie was en wat de doelstellingen waren. En daarnaast welke acties die onder de Uitvoeringsnota genoemd stonden, zijn uitgevoerd.

Visie 2011-2015

De gemeente Ermelo wil haar sportbeleid inzetten voor een samenleving waarin:

1. Sport en bewegen bijdraagt aan maatschappelijke thema's als gezondheid, welzijn, integratie, sociale cohesie en leefbaarheid;
2. Iedereen de mogelijkheid heeft om te sporten en bewegen;
3. Sport en bewegen een vast onderdeel is van de dagelijkse tijdsbesteding.

Dit kader is nodig om een aantal doelstellingen te formuleren. De doelstellingen kunnen worden ingedeeld in twee "pijlers". De twee pijlers die de gemeente hanteert zijn:

- Accommodaties en ruimtelijke sportvoorzieningen
- Sportstimulering

In de visie is een aantal doelstellingen opgenomen om met sport als middel bij te dragen in het verwezenlijken van doelstellingen op andere beleidsterreinen. Denk aan de gezondheid bij jeugd en het alcoholmatigingsbeleid. Thema's uit het volksgezondheidsbeleid, waarbij de sport een middel is om de doelstellingen te kunnen bereiken. We geven eerst op doelstellingsniveau schematisch weer wat er concreet door de gemeente zelf is gedaan in de afgelopen jaren. Hiernaast is uiteraard veel opgepakt door verenigingen, of bijvoorbeeld door de Stichting Welzijn, als het om beweging voor ouderen gaat (doelstelling 6). In deze terugblik kijken we alleen naar wat door de gemeente is gedaan. Daarna geven we een bredere terugkoppeling over de visie en de resultaten.

Pijler 1: Accommodaties en ruimtelijke sportvoorzieningen

Doelstelling 1:

Voldoende en kwalitatief goede binnen- en buitensportaccommodaties binnen de gemeente Ermelo. De gemeente:

- 1.1 Hanteert de capaciteitsnormen van NOC NSF (ISA handboek sportaccommodaties).
- 1.2 Hanteert bij nieuwbouw, renovatie of aanleg van sportaccommodaties de kwaliteitsnorm klasse 2 volgens de NOC NSF normen (ISA handboek sportaccommodaties).
- 1.3 Investeert in kunstgras indien dit een ruimtelijk of capaciteitsprobleem oplost binnen de huidige grenzen van het sportcomplex volgens de normen van NOC NSF (ISA handboek sportaccommodaties).
- 1.4 Onderzoekt bij het doen van investeringen de duurzaamheid van het product ten opzichte van de hoogte van de kosten van de investering.
- 1.5 Investeert uitsluitend in extra binnensportaccommodaties zodra er een structurele behoefte aan extra ruimte blijkt te zijn en indien deze behoefte niet kan worden opgelost binnen huidige capaciteit. Het aantal bezettingsuren moet na de realisatie van extra capaciteit de ondergrens van 1600 uur per jaar behalen (onderwijsuren en verenigingsuren opgeteld).
- 1.6 Actualiseert het Meerjaren Onderhoud Plan (MOP) elke drie jaar.

Alle onderdelen van doelstelling 1 zijn geïmplementeerd.

In de periode van de visie zijn de volgende accommodaties aangepast of uitgebreid:

FC Horst

Bouw twee nieuwe kleedlokalen (uitbreiding)	2014
Aanleg kunstgraswedstrijdveld (vervanging)	2012
Aanleg twee nieuwe natuurgraswedstrijdelden (uitbreiding)	2015

EFC'58

Uitbreiding parkeervoorzieningen	2015
----------------------------------	------

CSV Dindoa

Bouw 6 kleedlokalen (vervanging en uitbreiding tot 8 kleedlokalen)	2013
--	------

Doelstelling 2:

Sportaccommodaties zijn voor iedereen toegankelijk.

De plaatselijke werkgroep Toegankelijkheid wordt bij de aanpassing van de sportaccommodaties betrokken. Zij heeft ook alle sportaccommodaties geïnspecteerd op toegankelijkheid. De toegankelijkheidsadviezen van de werkgroep zijn in de loop van deze periode uitgevoerd. Met name de aanpassingen voor de vindbaarheid van de sportvoorzieningen, blindetegels, en het wegnemen van belemmeringen als drempels bij de accommodaties.

Doelstelling 3:

De bestaande sportvoorzieningen in de buitenruimte (fiets-, wandel- en ruiterspaden en openbare zwemgelegenheden) op een kwalitatief goed niveau handhaven.

Doelstelling 4:

De bestaande sportvoorzieningen in de buitenruimte (fiets-, wandel- en ruiterspaden en openbare zwemgelegenheden) promoten onder zowel de inwoners van Ermelo als bezoekers.

Doelstelling 5:

In elke wijk ruimte creëren voor sport (d.m.v. trapveldjes en openbaar toegankelijke schoolpleinen).

Acties doelstelling 2	2011	2012	2013	2014	2015
Toegankelijkheid bestaande sportaccommodaties in kaart brengen	X				
Plaatselijke werkgroep toegankelijkheid advies vragen over resultaten inventarisatie	X				
Bewaking van het onderwerp toegankelijkheid binnen projecten rondom het (ver)bouwen van een sportaccommodatie	X	X	X	X	X
Acties doelstelling 3	2011	2012	2013	2014	2015
Alle sportvoorzieningen in de buitenruimte in kaart brengen	X				
Sportvoorzieningen in de buitenruimte voorzien van kwaliteitsnorm en onderhoudsplanning	X				
Bij het opstellen van de kwaliteitsnorm voor fietspaden indien mogelijk binnen bestaande budgetten rekening houden met de ondergrond om te kunnen skeeleren	X				
Uitvoeren van de onderhoudsplanning	X	X	X	X	X

Acties doelstelling 4:	2011	2012	2013	2014	2015
Evaluëren bestaande brochures sportvoorzieningen in de buitenruimte	X	X			
Evaluëren bestaande budgetten en bekijken mogelijkheden voor efficiënter gebruik van bestaande budgetten	X	X			
(Digitale) brochure uitbrengen met daarin alle sportvoorzieningen in de buitenruimte		X			
Promoten van (digitale) brochure onder nieuwe inwoners en bezoekers van de gemeente		X	X	X	X
Acties doelstelling 5:	2011	2012	2013	2014	2015
Inventarisatie van trapveldjes uit het speelruimteplan overnemen		X			
Resultaten uit het speelruimteplan overnemen en specifiek maken voor trapveldjes en (openbaar toegankelijke) schoolpleinen		X			
Actieplan opstellen waarin wordt aangegeven of het mogelijk is in elke wijk ruimte voor sport en bewegen te creëren via trapveldjes en openbaar toegankelijke schoolpleinen		X			
Actieplan laten vaststellen en uitvoeren		X	X	X	X

N.B. In 2016 zijn de buurtsportcoaches wel gestart met het traject *Natuurlijk Samen Spelen*, waarin gebruik wordt gemaakt van de trapveldjes en schoolpleinen in de diverse wijken.

Pijler 2: Sportstimulering

Doelstelling 6:

Gemeente Ermelo sluit zich aan bij de landelijke doelstelling om te streven naar een sportdeelname cijfer van 75% in 2016.

- 6.1 De gemeente streeft naar een verhoging van minimaal 5% van het sportdeelname cijfer onder jeugdigen (4-18 jaar), ouderen (55+) en mensen met een beperking.
- 6.2 De gemeente wil een divers (kennismaking)aanbod aan sportactiviteiten tijdens en na schooltijd en meer aanwas van jeugdige leden bij sportverenigingen.

De inzet van de combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches vanaf 2012 zorgt voor een bredere kennismaking met sport en het sportaanbod. We hebben hiervoor 3,0 fte beschikbaar, wat in de praktijk door 7 personen wordt ingevuld. Verenigingen zoals DVS'33, EFC'58, FC Horst, Pauwervoll, GV Sparta, CSV Dindoo en LTV Irminloo hebben in deze periode gebruik gemaakt van hun diensten. Ook Bouwsports en de zorginstellingen GGz Centraal, Groot Emaus en 's Heerenloo en het Christelijk College Groevenbeek zetten de buurtsportcoaches in voor activiteiten.

Doelstelling 7:

Huidige vrijwilligers bij sportverenigingen behouden en faciliteren.

Acties doelstelling 6:	2011	2012	2013	2014	2015
Vierjaarlijks uitvoeren van een RSO onderzoek, met specifieke aandacht voor de doelgroepen jeugd, ouderen en mensen met een beperking	X				X
Deelname aan de Nationale Sport Week*	X	X	X	X	X
Aanstellen van combinatiefunctionarissen (CF).	X	X	X	X	X
Inventariseren welk activiteiten aanbod er reeds is voor ouderen en welke behoefte er is	X				
Onderzoeken op welke wijze het activiteiten aanbod voor ouderen kan worden vergroot	X				

<i>Deelname aan het regionale project Aangepast Sporten** (IS TWEEJAARLIJKS)</i>	x	x		x	
--	---	---	--	---	--

Acties doelstelling 7:	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Jaarlijks 3 thema's bepalen voor expertise avonden.</i>	x	x	x	x	x
<i>Het Steunpunt Vrijwilligers Ermelo de opdracht geven 3 expertise avonden te organiseren gericht op vrijwilligers in de sport</i>	x	x	x	x	x

Pijler 3: Sportevenementen

Doelstelling 8:

Meer burgers informeren over lokale sportevenementen in de gemeente (en de regio).

Acties doelstelling 8:	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Opstellen van een (sport)evenementenkalender in samenspraak met de afdeling communicatie</i>	x				
<i>De (sport)evenementenkalender het hele jaar door publiceren op de gemeentelijke website en minimaal 4 maal per jaar via de lokale media</i>		x	x	x	x